

Pordány László (1965–1969)

1965 telén költözött a Kollégium a Battyhány utcából az Irinyi épületbe?

Igen, fél évet még én is laktam a Battyhányban, Flóra anyóval együtt. Ő volt az albérlőnk, pontosabban mi kerülhettünk oda később. Mindenfajta élcelődés célpontja volt, persze a háta mögött. Az Irinyiben átmenetileg a padlástérben laktunk, a Tiszára néző szárnyban, ott volt egy szobasor. Baróti Tiborra, Kiss Ákosra, Ocsák Miklósrá, Szegfű Lászlóra, Németh Józsefre és Földvári Lászlóra emlékszem ebből a korszakból. Szerintem ott is maximum fél évig lakhattunk. Kis szobák voltak, kétágyasak. Később is laktam ott mint tanársegéd, de akkor már a feleségemmel, miután az Irinyi épület körútra néző szárnyának első emeletét kapta meg az Eötvös.

Miért ért véget a Battyhány utcai lehetőség?

Megtudtuk, hogy ez a terv. Bementünk néhányan a gazdasági főigazgatóhoz, Herceg úrhoz. Akkor megígérték, hogy maradhatunk. Ezt követően néhány hét múlva kirúgtak bennünket. Az egyetemi óvodának kellett a hely. Véleményünk szerint a hely nem volt alkalmas óvodának, de úgy látszik, minket egyszerűbb volt elmozdítani. A Batthyány utcai épületben nagyon jól éreztük magunkat, kopottas volt, de mi is ilyen környezetből jöttünk. Emeletes vaságyak voltak, meg egy nagy kert verandával. Még szőlőt is szedtünk a kertből. Volt egy pince, amelyet Szegfű Laci vezetésével renoválgattunk.

Az Irinyi épületben portaszolgálat volt. A bejáratunk közös volt a József Attila Kollégiuméval. Szöllősi bácsi a portások portása volt, nagyon morcos volt, ha éjszaka felébresztették. Olyankor két forintot kellett adni neki. Este 11 óra után akkor sem tudtunk bemenni suttyomban, ha netán még nyitva lett volna az ajtó, mert el kellett menni a porta előtt. Arról nem is beszélve, ha netán lányokat szerettünk volna felvinni. Lányok hivatalosan nem laktak akkor a Kollégiumban, innentől kezdve el lehet képzelni... Ezért is voltunk nagyon az elköltözés ellen. Egy ideig az új helyen is próbáltuk folytatni a régi életvitelünket, de ez nem tartott sokáig. A viszonylagos homogenitás megtört: beköltöztek a jogász szakos hallgatók, utána már hivatalosan hallgatónők is beköltözhetnek, illetve létszám-növekedés is történt.

Mi hozta össze a társaságot?

Össze kellett rázódni, mert annyira kevesen voltunk, hogy nem lehetett kilógni. A fiatalabbakat persze alávetettük egy kis procedúrának, na nem úgy, mint annak idején a pesti Eötvösben. Söröztünk néha, bár a részegeskedés nem volt jellemző. Egyszer néhány sör után elhatároztuk, hogy csinálunk egy profi fölvételt a „Hulló falevél” című nótából. Nagyon sokszor el kellett próbálni, Bárdos Jenő gitározott. Órákon keresztül ordítva igyekeztünk finomítani a fölvételt. „Csöpögtessetek egy kicsit a csapat” – mondta a fölvétel tanúsága szerint Szabad János, nyilván a nem

hangszeres kíséret hangsúlyozására. Sokáig megvolt, de néhány évvel később elvesztett a szalag. Ilyen és hasonló produkciókat egyébként többször megengedtünk magunknak. Voltak bejáró tagjaink: Fényi Szaniszló, Töröcsik Zoli, vagy Fekete Miska, később maga a legendás Halász Előd professzor is.

Mi jellemezte a Kollégium tanulmányi és tudományos munkáját?

Árgus szemekkel néztük a felsőbb éveseket, hogy hogyan kezelik a tanulmányi feladatokat. Hazajöttek az egyetemről a kézzel írott jegyzetekkel: figyeltük, hogy hogyan készülnek a vizsgákra, milyen könyveket forgatnak. Mindenki kitűnő volt! Illett jelesnek lenni mindenkiből. A Kollégiumnak nem voltak önképzőkörei, ekkor még nem adott hozzá sokat a tanulmányainkhoz, a tudományos munkánkhoz. Hacsak azzal nem, hogy a legkiválóbbakat egy helyre válogatta. Nem volt nevelőtanár sem. Az Irinyi épületben azonban elindultak a meghívott előadások-beszélgetések, de elég esetleges módon. Egymásnak is szervezett formában kezdtük elmondani saját eredményeinket. Mi bölcsészek megtanultuk a TTK-s diszciplinákat, és tisztelni annak képviselőit. A bölcsészek viszont eleve közérdekűbb dolgokról mesélhettek a többieknek. Akkortájt indult az angol nyelvoktatás is a Kollégiumban, lehetett sejteni, hogy a jövőben az lesz a hasznos, ha valaki angolul tud. Abban az időben volt egy nagy selejtezés az egyetemi könyvtárban, odamentünk, és nagy kosarakba rakva elhoztunk az Eötvösbe rengeteg angol nyelvű könyvet. A nemzetközi popzene hallgatása is az idő tájt indult, korábban sokáig csak a Szabad Európa Rádió *Tinédzserparti* c. műsorában lehetett ilyesmit hallani. Volt két szalagos magnetofon a kollégiumban, egy Tesla és egy Mambo. Marton Laci, Csörgő Sanyi – Isten nyugosztalja mindkettőjüket – és én rendszeresen hallgattuk és megpróbáltuk leírni a rádióból fölvetett számok szövegét. Gyakran szórakoztunk a magnóval, végül hatékony nyelvtanulási módszernek bizonyult. Én magam különben az első angol szakos évfolyam hallgatója voltam. Egyébként meg nagyon sokat tanultunk. A halkán tanulók a könyvtár-tanulóban, a hangosan tanulók, mint a nyelvszakosak, elvonulva valahova. Néha Tőke Pali bejött, és rámordult az emberre: „Tudsz már mindent?” Emlékszem, hogy az egyik vizsgaidőszakban volt vagy tizenkét vizsgám és rögtön az első rosszul sikerült: elégséges lett. A vizsgaidőszak egész további ideje alatt abban a tudatban tanultam, hogy ha nem sikerül az összes többi jelesre, akkor búcsút mondhatok a Kollégiumnak. Ha nem rúgnak ki, akkor én megyek el. Volt egy ilyesfajta tartás az emberben. Végül sikerült. Volt egy Erika írógépünk, a kari pályázatokat azon adtuk be, egyébként jellemzően kézírással készítettük a beadandókat. Néha feljártunk a pesti Eötvös könyvtárába.

Ez az időszak Grasselly Gyula és Huhn Péter igazgatóságának váltása. Milyenek voltak az igazgatók?

Grasselly Gyula igazgató úr bejött és beszélgetett, olyan atyáskodó figura volt. Mély orgánuma volt, ennek tudatában is volt, és jó értelemben véve használta. Úgy 1967-től Huhn Péter lett az igazgató, egy hasonlóan nagy kaliber. Sokan úgy

emlegették mint az „okos sváb”, de ebben nem volt semmi rasszizmus, még a szót sem ismertük abban az időben. Az egyik bulin, amin jelen volt, valaki rá akart zendíteni egy sváb gúnydalra, szerintem ebből sem lett volna baj, de azért időben leállítottuk. Jobban el lehetett vele beszélgetni személyes dolgokról, mint Gyula bácsival, empatikusabb volt. Gyuris Lacinak is Huhn Péter engedte meg, hogy a vendégszobát használja.

Megszűnés fenyegette a Kollégiumot?

Időnként felötlött az elvtársak körében, hogy az elitképzésnek nincs helye.

Tanulmányai befejezése után tartotta a kapcsolatot a Kollégiummal?

Még egy évet töltöttem a Kollégium közegében mint szenior. A feleségemmel ekkor még a Kollégiumban laktunk mint fiatal egyetemi dolgozók. Angolórákat tartottam a kollégistáknak.

Hogy alakult az egyéni életpályája? Mennyiben segítette ebben a Kollégium?

Sokat segített, tudatlanabbul kerültem volna ki az életbe. Egy évig középiskolai tanár voltam, majd hívtak az egyetem, így az Angol Tanszéken dolgoztam hosszú ideig. Közben több évig voltam Amerikában, majd Angliában. Az egyetemen létrehoztuk az első fordító- és tolmácsoló intézetet. Sok meghívott előadóval dolgoztunk, elég érdekes volt a névsor. Olyanok szerepeltek rajta mint pl. Göncz Árpád, Bartos Tibor vagy Bod Péter Ákos. Később néhány kollégámmal hosszas előkészületek és bonyolult engedélyezési eljárások után megszerveztük és elindítottuk az angol nyelvű hungarológiát, amelyre főleg Amerikából érkeztek hallgatók, és amely a mai napig működik ugyanott, a Bölcsészettudományi Karon.

Jóval később átmentem a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolára, ahol egy kolleganómmal megalapítottuk az új angol tanszéket. Ott végigjártam a ranglétrát: adjunktus, docens, tanszékvezető tanár. A 80-as évek közepétől fokozatosan beleértettem magamat a politikába, majd 1990-től a diplomáciába. Ettől kezdve persze egyre kevesebbet tudtam tudományos kutatással foglalkozni. Annyira még telt, hogy megvédtem kandidátusi disszertációm az Akadémián, de az azóta megjelent cikkeim és könyveim már másról szólnak. Részt vettem a rendszerváltás előkészítésében, a Magyar Demokrata Fórumnak alapító tagja, a szegedi MDF első elnöke, majd az Országos Elnökség tagja voltam. Ez persze mind az eredeti lakiteleki MDF volt, a mostanihoz már nincs közöm. Az Antall- majd az Orbán-kormány nagykövetekeként szolgáltam Ausztráliában és Új-Zélandon, illetve Dél-Afrikában és Afrika déli részének más országaiban. A két kiküldetés között a Magyarok Világszövetsége külügyi titkára voltam Csoóri Sándor elnöksége idején. De közben vissza-visszatértem Szegedre és az Angol Tanszékre; néhány évvel ezelőttig ott dolgoztam.

*Az interjút Varga-Orvos Zoltán készítette 2009-ben Budapesten
Szerkesztette: Antal Gabriella Karlivna*